

Таким чином, інтеграція принципів сталого розвитку в обліково-аналітичні системи є невід'ємною складовою ефективного управління логістичними витратами в умовах сучасної економіки. Вона дозволяє не лише зменшити екологічний вплив, але й підвищити конкурентоспроможність компаній, які прагнуть досягти більшої стійкості в своїй діяльності. Перехід до сталих практик управління логістичними витратами може стати важливим кроком у реалізації стратегій корпоративної соціальної відповідальності та сталого розвитку, що в свою чергу відкриває нові можливості для бізнесу в умовах глобальних викликів.

Інформаційні джерела

1. Shevchenko Ye. Logistics costs as an object of management in the accounting and analytical system of an enterprise. *Economics of Systems Development*. 2024. Vol. 6, №1. P. 46-53.
2. Кононенко Л. В., Ніколаєва С. П. Трансформація системи обліково-аналітичного забезпечення як складової управління підприємством в умовах сталого розвитку та діджиталізації суспільства. *Економічний простір*. 2022. № 177. С. 69-75.
3. Титенко Л. В., Богдан С. В., Муравський О. Ю. Аналітичне забезпечення оцінки ефективності логістичного менеджменту підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2018. №5. С. 867-872.

УДК 657.37

Н.С. Шевчук, д-р філософії (PhD) з обліку і оподаткування (*НРЗВО «КПДІ», Кам'янець-Подільський*)

ІНТЕГРОВАНА ЗВІТНІСТЬ: ІНСТРУМЕНТ ІННОВАЦІЙ В ОБЛІКУ ЗА СТАНДАРТАМИ ЄС

5 січня 2023 року набула чинності Директива щодо корпоративної звітності про сталий розвиток (CSRD) [2], яка модернізує та посилює вимоги до соціальної та екологічної інформації, яку підприємства зобов'язані відображати у своїх звітах. Відтепер ширший спектр великих підприємств, а також малі та середні, які зареєстровані на фондових біржах, зобов'язані звітувати про свою стійкість. Окрім того, деякі підприємства, що знаходяться за межами Європейського Союзу, також підпадуть під ці вимоги, якщо їхній річний обіг на ринку ЄС перевищує 150 мільйонів євро.

Підприємства, які підпадають під дію Директиви CSRD, зобов'язані звітувати відповідно до Європейських стандартів звітності про сталий розвиток (ESRS). Ці стандарти були розроблені в рамках проекту EFRAG (Європейська консультативна група з фінансової звітності), яка є незалежним органом, що об'єднує різноманітні зацікавлені сторони, включаючи представників бізнесу, інвесторів, регуляторів та експертів у сфері сталого розвитку.

В Україні, в умовах інтеграції в європейські структури, дотримання стандартів ESRS стає все більш актуальним для українських підприємств, які

прагнуть відповідати європейським вимогам. Це особливо стосується підприємств, які мають намір залучити інвестиції або співпрацювати з європейськими партнерами. У цьому контексті Кабінет Міністрів України 18 жовтня 2024 р. схвалив Стратегію запровадження підприємствами звітності із сталого розвитку [3]. Ця стратегія передбачає адаптацію національних стандартів звітності до вимог Європейських стандартів звітності про сталий розвиток (ESRS), що сприятиме підвищенню прозорості, відповідальності та довіри до українських підприємств на міжнародному рівні. Реалізація цієї стратегії має на меті не лише гармонізацію національних стандартів з європейськими, а й створення сприятливих умов для розвитку підприємств в Україні. Адаптація до ESRS забезпечить системний підхід до звітності про сталий розвиток, що включає екологічні, соціальні та управлінські аспекти.

Європейськими стандартами звітності із сталого розвитку (ESRS) визначається порядок розкриття інформації за такими напрямками:

- щодо екології - пом'якшення наслідків зміни клімату; адаптація до зміни клімату; водні та морські ресурси; використання ресурсів та економіка замкненого циклу; забруднення; біорізноманіття та екосистеми;

- щодо соціального середовища - рівні можливості для всіх; умови праці; повага до прав людини;

- щодо управління - роль органів управління та нагляду на підприємстві; ділова етика та корпоративна культура; управління та якість відносин із діловими партнерами; системи внутрішнього контролю та управління ризиками [3].

Крім того, гармонізація національного законодавства з вимогами європейського законодавства, зокрема у сферах бухгалтерського обліку та аудиту, є важливим аспектом у забезпеченні інтегрованої звітності. Інтегрована звітність об'єднує фінансову та нефінансову інформацію, що дозволяє підприємствам більш комплексно оцінювати свій вплив на економічні, соціальні та екологічні аспекти.

У сучасному бізнес-середовищі інтегрована звітність виступає необхідним інструментом для управління підприємствами, які прагнуть відповідати стандартам ЄС. Вона здатна ефективно відображати вимоги Європейських стандартів звітності про сталий розвиток (ESRS), забезпечуючи інтеграцію даних про фінансові результати з інформацією про екологічні та соціальні наслідки діяльності підприємства.

Інтегрована звітність – вид бухгалтерської звітності який виник в результаті становлення концепції сталого розвитку, що розкриває економічний зміст звітної інформації, щодо фінансового, виробничого, людського, інтелектуального, природного і соціального капіталу та цілісне відображення діяльності підприємства – стратегії, ризиків, стійкості бізнес-моделі підприємства, метою складання якої є задоволення конкретних інформаційних потреб управлінської системи та зовнішніх користувачів [4, с.99].

Інтегрована звітність, як інструмент відображення стандартів ESRS:

По-перше, це комплексний підхід до звітності. Інтегрована звітність дозволяє підприємствам синхронізувати фінансові та нефінансові показники, що є критично важливим для виконання вимог стандартів ESRS. Це забезпечує

більш глибоке розуміння впливу підприємства на суспільство та навколишнє середовище.

По-друге, це відповідність стандартам. Структура інтегрованої звітності відповідає основним вимогам стандартів ESRS, зокрема щодо прозорості, достовірності та своєчасності інформації. Це полегшує процес комплаєнсу для підприємств, оскільки вони можуть використовувати єдину платформу для представлення всієї релевантної інформації.

По-третє, це підвищення прозорості діяльності підприємства. Інтегрована звітність сприяє підвищенню прозорості підприємств у їхній взаємодії з зацікавленими сторонами. У сучасному економічному середовищі, де зростає увага до сталого розвитку, така прозорість є критично важливою для формування довіри з боку інвесторів і споживачів.

По-четверте, це конкурентні переваги для бізнесу. Підприємства, які впроваджують інтегровану звітність, здобувають конкурентні переваги на ринку. Відповідність стандартам ESRS не лише підвищує рівень довіри до підприємств, а й відкриває нові можливості для залучення інвестицій, оскільки інвестори все більше оцінюють не лише фінансові показники, а й соціальні та екологічні результати діяльності підприємств.

По-п'яте, інтегрована звітність відкриває інноваційні можливості для підприємств, стимулює до впровадження інновацій у бізнес-процесах. Оскільки підприємства стають більш свідомими щодо свого впливу на навколишнє середовище та суспільство, це спонукає їх шукати нові рішення для підвищення ефективності використання ресурсів і зменшення негативних екологічних впливів.

Отже, інтегрована звітність не лише відповідає сучасним вимогам бізнесу, але й є науково обґрунтованим інструментом для забезпечення відображення стандартів ESRS. Однак, незважаючи на численні переваги інтегрованої звітності, її впровадження в Україні стикається з низкою проблем, які можуть ускладнити відповідність вимогам Європейських стандартів звітності про сталий розвиток (ESRS). Багато українських підприємств недостатньо інформовані про концепцію інтегрованої звітності та її можливості. Також, незважаючи на наявність ESRS, в Україні ще не розроблені чіткі національні стандарти та методології для Звіту з управління (інтегрованої звітності), який був запроваджений у 2018 році. Це створює невизначеність для підприємств, які прагнуть адаптувати свої процеси звітування відповідно до нових вимог.

Інформаційні джерела

1. Жук В.М. Золота епоха в розвитку теорії бухгалтерського обліку. Економіка та суспільство. 2023 № 53. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-22>
2. Офіційний сайт European Commission. URL: <https://finance.ec.europa.eu>
3. Про схвалення Стратегії запровадження підприємствами звітності із сталого розвитку: розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 жовтня 2024 р. № 1015-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1015-2024-%D1%80#Text>
4. Шевчук Н.С. Інтегрована звітність: поняття та економічна сутність. Економіка АПК. 2018. № 12. С. 95–102. URL: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.201812095>.